

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

โดย

มาลินี นवलแก้ว

ตำแหน่ง พนักงานราชการ ครู
แผนกวิชาการจัดการและการจัดการสำนักงาน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

โดย

มาลินี นवलแก้ว

ตำแหน่ง พนักงานราชการ ครู

แผนกวิชาการจัดการและการจัดการสำนักงาน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อผู้วิจัย : นางมาลินี นวลแก้ว
ชื่อเรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006
สาขาวิชา : การจัดการและการจัดการสำนักงาน
ปีการศึกษา : 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 28 คน ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ชุดฝึกทักษะ จำนวน 4 ชุด แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าสถิติพื้นฐานคือร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่า t-test (Dependent Sample)

ผลวิจัยพบว่า

นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คนที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ได้คะแนนสอบก่อนเรียน ต่ำสุด 7 คะแนน คะแนนสูงสุด 15 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) อยู่ในระดับ 9.79 คะแนน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 2.16636

เมื่อได้มีการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 4 ครั้ง ทั้ง 4 ชุดและทำการทดสอบหลังเรียน ผลปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้น มีคะแนนสอบหลังเรียน ต่ำสุด 15 คะแนน คะแนนสูงสุด 19 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) อยู่ในระดับ 16.75 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 1.35058

จากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมมือกันทำงาน การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ และการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด สามารถทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเมื่อใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าค่า t-test ที่คำนวณได้มีค่าเป็น 15.00 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม มีระดับความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การวิจัยมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาแก้ไขคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ตามความคาดหวังของหลักสูตร สังคม และประเทศชาติต่อไป

ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากคณะผู้บริหาร เพื่อนครูที่น่ารัก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี ตลอดจนนักศึกษา นักศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล จนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

มาลินี นวลแก้ว

ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
สมมติฐานการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
งานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
แบบแผนการวิจัย	12
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
วิธีการดำเนินการวิจัย	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 4 ผลการวิจัย	16
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	18
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	18
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	18
สรุปผลการวิจัย	18
อภิปรายผล	19
ข้อเสนอแนะ	20
บรรณานุกรม	21
ภาคผนวก	22
ประวัติผู้วิจัย	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัย โดยกำหนดให้ผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และระบุให้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ด้วยเหตุผลนี้ จึงถือได้ว่าการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในยุคปัจจุบัน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน การวิจัยมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ครูผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือ บูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เติบโตตามศักยภาพ เป็นคนเก่ง ดีและมีมีความสุข ตามความคาดหวังของหลักสูตร สังคมและประเทศชาติต่อไป

ทักษะ (Skill) คือการแสดงออกถึงความชัดเจนและความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคคล ที่สามารถ สร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ เช่น ทักษะการอาชีพ การกีฬา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การอ่าน การสอน การจัดการ ทักษะทางคณิตศาสตร์ ทักษะทางภาษา ทักษะทางการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งเป็นทักษะภายนอก ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน จากการกระทำหรือจากการปฏิบัติซึ่งทักษะดังกล่าวนี้เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตที่จะทำให้ผู้มีความรู้เหล่านั้นมีชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้โดยมีโอกาสที่ดีกว่าผู้ไม่มีทักษะ ดังกล่าว การฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะที่ดีและถูกต้อง ต้องอาศัยการเรียนรู้ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลาเป็น สถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่มีนโยบายหลักในการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเกิดทักษะการใช้ชีวิต (Skill for life) และทักษะการประกอบอาชีพ (Skill for work) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติอัน นำไปสู่การพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสูง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี เป็นที่ ยอมรับของสังคมและผู้ประกอบการในด้านต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการธุรกิจ ขนาดย่อม ผู้วิจัยได้ทำการสอนนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คน พบว่า นักศึกษา โดยส่วนใหญ่ยังมีผลการเรียนในระดับปานกลาง ขาดทักษะในการทำงานร่วมกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่ควรพัฒนาหรือปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไปได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 มาใช้ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้นักศึกษาเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิด รู้จักคิดวิเคราะห์และสามารถสร้างแผนผังความคิดเพื่อสร้างองค์ ความรู้ได้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ Active learning ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ศึกษาเรียนรู้ โดยการ ใช้ชุดฝึกทักษะที่จัดทำขึ้น รวมทั้งศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชา การจัดการธุรกิจขนาดย่อม เพื่อหวังว่าเมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน นักศึกษาสามารถเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการ จัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เรื่องรูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม
จำนวน 1 ชุด
2. ชุดฝึกทักษะแบบวิเคราะห์วีดีโอ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง จำนวน 1 ชุด
3. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
4. ชุดฝึกทักษะแบบแลกเปลี่ยนความคิด เรื่องจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. แบบทดสอบหลังเรียน
7. แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

ตัวแปรตาม นักศึกษามีทักษะและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นในการเรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อมโดยการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการวิจัยในเนื้อหา เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ในรายการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 จำนวน 28 คน
4. การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิจัย โดยให้ความสำคัญสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวคิดและทฤษฎีหลัก ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ Active Learning
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกทักษะ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ Active Learning

1.1 ความหมายของ Active Learning

Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พุทธิพิบูล, 2558)

1.2 ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553)

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
 9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
 10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปทบทวนของผู้เรียน
- Learning ดังนี้

บทบาทของอาจารย์ผู้สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active (ณชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม
6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

1.3 ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 3-6 คน
3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล
5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม
6. การเรียนรู้แบบโต้วาที (Student debates) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม
7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
8. การเรียนรู้แบบกระบวนกรวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนกรวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้อย่างมีแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงการ(project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน(problem-based learning)
9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การออกแบบการจัดการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญ โดยผู้สอนควรพิจารณารายวิชาและหัวข้อที่ตนเองจะสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนว่าต้องการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคนิคอะไรอย่างไร เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนตั้งใจไว้และพบว่า ในปัจจุบันส่วนใหญ่ผู้สอนมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับยุคทศวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการกระบวนกรเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งวิธีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้มีหลากหลายวิธีให้ผู้สอนเลือก เช่น การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning), การเรียนแบบโครงการ (Project-based Learning), การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative/Collaborative Learning), การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอน (CAI) หรือสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง, เทคนิคการใช้ Concept Mapping และเทคนิคบทบาทสมมติ (Role Playing Model) เป็นต้น

2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีนักการศึกษาในต่างประเทศให้ความหมายไว้หลายท่าน อาทิเช่น Balkcom (1992), Slavin, Robert E. (1995) และ Abusei leek (2007) ซึ่งท่านทั้งหลาย ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่าส เป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสมาชิกกลุ่มเล็ก ๆ แล้วร่วมกัน แก้ปัญหาหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ สมาชิกในกลุ่มทุกคนเป็นส่วนสำคัญของกลุ่มที่จะต้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มล้วนเป็นของทุกคนในกลุ่ม สำหรับในประเทศไทยพบว่ามีการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ เช่นกัน อาทิเช่น อารณใจเที่ยง (2550), สุทธิย์ มูลคำ และอรทัย มูลคา (2552) และสมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ (2554) โดยท่านได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดาแต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างอย่างชัดเจน จากการที่สมาชิกแต่ละคนในทีมมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ในการเรียนรู้และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้น ให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะ ช่วยเหลือและเพิ่มพูน การเรียนรู้ของสมาชิกในทีม จากคำกล่าวของนักการศึกษาหลายๆท่านที่ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ไว้ข้างต้น สามารถสรุป ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือคือการจัดการเรียนรู้โดยจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยที่มีความสามารถแตกต่างกันและใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ที่ได้รับมอบหมายตามหัวข้อที่กำหนดให้พร้อมนำความรู้มาสรุปสาระการเรียนรู้และนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบให้

ผู้สอนเลือกใช้ตามความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบการจัดการเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบร่วมมือมีทั้งเทคนิคที่นำมาใช้ได้ไม่ต้องปรับ และเทคนิคที่ต้องปรับเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหาวิชา ดังที่กล่าวไว้ในหัวข้อประเภทกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไรก็ตามการเรียนแบบร่วมมือจัดเป็นวิธีการสอนอย่างหนึ่งซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมีหลากหลายวิธี ซึ่งไสว พักขาว (2544) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นิยม ใช้ในปัจจุบัน มี 7 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบ Jigsaw เป็นการสอนที่อาศัยแนวคิดการต่อภาพ ซึ่งบางครั้งเรียกรูปแบบนี้ว่าการเรียนแบบต่อชิ้นส่วน หรือการศึกษาเฉพาะส่วน วิธีการเรียนด้วยรูปแบบนี้ผู้สอนจะแบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยการคละกัน กำหนดสถานการณ์หรือโครงงาน พร้อมกำหนดเงื่อนไข รายละเอียดของงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ผลงานเอง หลังจากนั้นผู้สอน แบ่งกลุ่มผู้เรียนโดยคละกันตามความสามารถแล้วให้ผู้เรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกกลุ่มรับผิดชอบในงานส่วนของตนเอง เมื่องานในส่วนของตนเองแล้วเสร็จ จะนำงานของทุกคนมารวมเป็นงานของกลุ่ม ดังนั้น ความสำเร็จของกลุ่มเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มทุกคนให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสารการแบ่งงานที่เหมาะสม พร้อมนำเสนอผลงาน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลการทำงานของกลุ่ม เน้นผลงานและกระบวนการทำงาน วิธีการประเมินโดยคัดเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาสอบถามเกี่ยวกับงานที่ได้ทำ และกระบวนการทำงานของกลุ่ม สุดท้ายมีการให้รางวัลกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

2. รูปแบบ TAI (Team Assisted Individualization) คือวิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualization Instruction) เข้าด้วยกันโดย ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนและส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

3. รูปแบบ TGT (Teams-Games-Tournaments) เป็นการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันทำกิจกรรม กล่าวคือเป็นการเรียนที่มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มด้วยเกม ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนในกลุ่มเล็ก ๆ คละความสามารถเช่นเดียวกับรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มแข่งขันแบบแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD) โดยมีความแตกต่างกันที่การเข้าร่วมกลุ่ม จะมีลักษณะถาวรกว่า โดยสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มหนึ่ง ๆ ต้องแข่งขันตอบคำถามกับสมาชิกของกลุ่มอื่นที่โต๊ะแข่ง (Tournament Tables) เป็นรายสัปดาห์ โดยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์เดียวกันจะแข่งขันกันเพื่อทำคะแนนให้กลุ่มของตน

4. รูปแบบ GI (Group Investigation) เป็นการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน เน้นการสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์การสอนแบบสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่มนี้ เป็นโครงสร้างการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญของทักษะการคิดระดับสูง เช่น การวิเคราะห์และการประเมินผลผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยใช้การสืบค้นแบบร่วมมือกัน เพื่อการอภิปรายเป็นกลุ่ม รวมทั้งวางแผนเพื่อผลิตโครงการของกลุ่ม

5. โปรแกรม CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นโปรแกรมสำหรับสอนการอ่าน การเขียนและทักษะทางภาษา (Language arts) นับว่าเป็นโปรแกรมที่ใหม่ที่สุดของวิธีการเรียนรู้เป็นทีมและน่าสนใจ เนื่องจากเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนที่นำการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ในการอ่านและการเขียนโครงการเหมาะกับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายโดยเน้นที่หลักสูตรและวิธีการสอนในการพยายามนำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้สามารถอธิบายได้ดังนี้

The Journal of Boromarjonani College of Nursing Suphanburi Vol.2 No. 1 Januar –June 2019 9 - CIRC – Writing/Language Arts วิธีการที่ใช้ขึ้นอยู่กับรูปแบบกระบวนการเขียน โดยใช้รูปแบบทีมเหมือนกับโปรแกรม CIRC สำหรับการอ่าน ซึ่งวิธีการนี้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อวางแผน (plan) ร่างต้นฉบับ (draft) ทบทวนแก้ไข (revise) รวบรวมและลำดับเรื่อง (edit) สุดท้ายพิมพ์หรือแสดงผลงาน (publish) เรื่องที่

แต่ออกมา โดยมีผู้สอนเป็นผู้เสนอเนื้อหาเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับแนวทางเนื้อหาและกลวิธีของการเขียน - CIRC สำหรับการอ่านและการเขียนนั้น โดยปกติแล้วจะใช้ควบคู่ไปด้วยกัน แต่กระนั้นก็สามารถใช้โปรแกรมนี้แยกในการสอนอ่าน หรือสอนการเขียนเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งได้ การจัดการเรียนแบบร่วมมือมีรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะเลือกใช้รูปแบบใดที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้สอน กำหนดไว้โดยแต่ละรูปแบบจะมีข้อดีแตกต่างกันไป แต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดล้วนแต่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะของการทำงานเป็นทีม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน รวมไปถึงเกิดกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์นำไปสู่การพัฒนาทักษะทางสังคมเมื่อผู้เรียนออกไปสู่การใช้ชีวิตนอกห้องเรียน

2.2 ขั้นตอนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative learning)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีเป้าหมายคือ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กลุ่มร่วมกันตั้งไว้ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจึงต้องมีขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ เป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่ง อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ในขั้นตอนนี้เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เริ่มด้วยผู้สอน ชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน หลังจากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกันในด้านสติปัญญาความถนัดและภูมิหลัง แบ่งจำนวนสมาชิกในกลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน ในขั้นตอนนี้ผู้สอนเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสอนหรือบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน หลังจากนั้น มอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะอธิบายถึงปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์ หาคำตอบ พร้อมแนะนำแหล่งข้อมูลค้นคว้าหรือให้อำนาจพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์อย่างชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การร่วมกันรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ โดยผู้สอนอาจใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับ The Journal of Boromarjornani College of Nursing Suphanburi Vol.2 No. 1 January –June 2019 10 ผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนาคู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการทำงานของกลุ่ม เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่าง ในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นตอนนี้สมาชิกภายในกลุ่มจะรายงานผลการดำเนินงานกลุ่ม โดยผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นสามารถซักถามหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ยังต้องปรับปรุงแล้วจึง ทำการทดสอบผลงานอีกครั้ง

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ที่จำเป็นหรือไม่ครอบคลุม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้การเสริมแรงโดยการชมเชยหรือมอบรางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์และการให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำงานผ่านเกณฑ์ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นถึงขั้นตอนทั้งหมดของการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม รวมถึงได้ฝึกทักษะการคิด การค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้

ประสบการณ์ในด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละการยอมรับกันและกัน การไว้วางใจซึ่งกันและกัน การเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภายในขั้นตอนต่าง ๆ นี้ยังประกอบไปด้วยกลุ่มการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้ผู้สอนสามารถวางแผนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ (Co-operative learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายมาก ผลจากการวิจัยต่าง ๆ พบว่า การเรียนรู้ แบบร่วมมือส่งผลดีต่อผู้เรียนในหลายด้าน ซึ่งจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson, D. W., & Johnson, R. T., 1987) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของผู้สอนได้ดี สามารถเปลี่ยนคำสอนของผู้สอนเป็นภาษาพูดของผู้เรียน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้และทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น
2. ผู้เรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้ผู้เรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

4. ผู้เรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะผู้สอนคิดคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มด้วย The Journal of Boromarjornani College of Nursing Suphanburi Vol.2 No. 1 January – June 2019 11

5. ผู้เรียนทุกคนเข้าใจดีว่า คะแนนของตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้นทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพิ่มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

6. ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคม มีเพื่อนร่วมกลุ่ม และเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง

7. ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้น ต้องมีการทบทวน กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. ผู้เรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นมากขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ได้เรียนหรือหลบไปท่องหนังสือเฉพาะตน เพราะเขาต้องมีหน้าที่ต่อสังคมด้วย นั่นคือเขาต้องอธิบายให้เพื่อนฟังอย่างเข้าใจ

9. ในการตอบคำถามในห้องเรียน หากตอบผิดเพื่อนจะหัวเราะเมื่อเป็นการตอบคำถามรายบุคคล แต่เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม คนอื่น ๆ อาจจะให้ความช่วยเหลือบ้างทำให้ผู้เรียนในกลุ่มมีความผูกพันกันมากขึ้น การเรียนรู้แบบร่วมมือมีประโยชน์หลายประการในการพัฒนาผู้เรียน นั่นคือช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของผู้เรียน พัฒนาการคิดของผู้เรียน เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกทักษะ

3.1 ความหมายของชุดฝึกทักษะ

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น.96) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่เป็นการทบทวนหรือเสริมเพิ่มเติมความรู้ให้แก่ นักศึกษา หรือให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะ การเรียนรู้หลายรูปแบบเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ

คันสนีย์ สื่อสกุล (2554, น.24) งานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาทำเพื่อฝึก ทักษะและทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ ถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ไป แก้ปัญหาได้โดยอัตโนมัติ

จากความหมายของแบบฝึกทักษะข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนความรู้ที่ได้เรียนไปหรือเป็นการเสริมความรู้ให้กับนักศึกษาเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ชำนาญ

3.2 หลักจิตวิทยาและหลักการสอนที่เกี่ยวข้องกับการทำแบบฝึกทักษะ

สுகนธ์ สินธพานนท์ (2553, น.98-100) ได้กล่าวว่า ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องนำหลักจิตวิทยาและหลักการสอนมาเป็นพื้นฐานในการจัดทำด้วย

3.2.1. ทฤษฎีการสอนของบรูเนอร์ (Bruner's Instruction Theory) กล่าวว่า การที่ครูจะจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น จะต้องพิจารณาหลักการ 4 ประการ คือ

1. แรงจูงใจ (Motivation) ซึ่งมีทั้งแรงจูงใจที่เกิดจากภายในตัวนักศึกษาเอง จะทำให้เกิดความปรารถนาที่จะเรียนรู้ และความต้องการความสำเร็จ นอกจากนั้นยังมีแรงจูงใจที่ต้องการเข้าร่วมงานกับผู้อื่น และรู้จักทำงานด้วยกัน กล่าวได้ว่าครูจะต้องทำให้นักศึกษาเกิดความปรารถนาที่จะรู้ โดยการจัดการทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาจะได้พยายามสำรวจทางเลือกต่างๆ อย่างมีความหมาย และพึงพอใจอันจะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2. โครงสร้างของความรู้ (Structure of Knowledge) มีการเสนอเนื้อหาให้กับนักศึกษาในรูปแบบที่ง่ายเพียงพอที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ เช่น เสนอโดยให้กระทำจริง ใช้รูปภาพ ใช้สัญลักษณ์มีการเสนอข้อมูลอย่างกระชับ เป็นต้น

3. ลำดับขั้นของการเสนอเนื้อหา (Sequence) ผู้สอนควรเสนอเนื้อหาตามขั้นตอนและควรเสนอในรูปแบบของการกระทำมากที่สุด ใช้คำพูดน้อยที่สุดต่อจากนั้นจึงค่อยเสนอเป็นแผนภูมิหรือรูปภาพต่างๆ สุดท้ายจึงค่อยเสนอเป็นสัญลักษณ์หรือคำพูด ในกรณีที่ความรู้พื้นฐานของนักศึกษาดีพอแล้วครูก็สามารถเริ่มการสอนด้วยการใช้สัญลักษณ์ได้เลย

4. การเสริมแรง (Reinforcement) การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพถ้ามีการให้การเสริมแรงเมื่อนักศึกษาสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมายที่กำหนดให้

3.2.2. ทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connectionism) ของธอร์นไดค์ ซึ่งทีศนา แชมมณี (2555, น.51) ได้กล่าวว่าธอร์นไดค์ เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบบุคคลจะมีการลองผิดลองถูกปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สรุปได้ดังนี้

1) กฎแห่งความพร้อม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

2) กฎแห่งการฝึกหัด การฝึกหัดหรือการกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้

3) กฎแห่งการใช้ การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อยๆ หากไม่มีการใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้

4) กฎแห่งผลที่พอใจ เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้ารับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียนรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

3.2.3. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไข (The Condition of Learning) กาเย ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม ปัญญานิยม และมนุษยนิยม และได้นำแนวคิดเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมมนุษย์ในสังคม ส่วนใหญ่เขาจะเน้นไปทางแนวคิดของนักจิตวิทยาของกลุ่มปัญญานิยม กาเยได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพิจารณาถึงกับเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อม แรงจูงใจ

2. กระบวนการทางปัญญาและการสอน เงื่อนไขการเรียนรู้ที่ส่งผลทำให้การสอนต่างกัน เช่น

1) การถ่ายโยงการเรียนรู้ มี 2 ลักษณะ คือทำให้เกิดการเรียนรู้ทักษะในระดับที่สูงได้ดีขึ้น และแผ่ขยายไปสู่สภาพการณ์อื่นนอกเหนือจากสภาพการสอน

2) การเรียนรู้ทักษะการเรียนรู้ บุคคลอาจมีวิธีการที่จะจัดการเรียนรู้ การจดจำและการคิดด้วยตัวเอง จึงควรช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้พัฒนาไปตามศักยภาพอย่างของตนเองเต็มที่

3. การสอนกระบวนการแก้ปัญหา มี 2 เงื่อนไข คือผู้เรียนจะต้องรู้กฎเกณฑ์ต่างๆที่จำเป็นมาก่อน และสภาพของปัญหาที่เผชิญนั้นผู้เรียนต้องไม่เคยเผชิญมาก่อน ผู้เรียนจะค้นพบคำตอบจากการเรียนรู้โดยการค้นพบ ซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสค้นพบเกณฑ์ต่างๆในระดับที่สูงขึ้น

4. สภาพการณ์สำหรับการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องรู้สภาพการณ์ของการเรียนรู้จึงจะสามารถวางระบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การสอนซ่อมเสริม การสอนกลุ่มเล็ก การสอนกลุ่มใหญ่

3.3 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

จิระเดช เหมือนสมาน (2551, น.8) ได้ให้แนวทางในการดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

กำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนในการดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ วิเคราะห์ทักษะและเนื้อหาวิชาที่ต้องการสร้างแบบฝึกทักษะเป็นทักษะย่อย ๆ และเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามทักษะและเนื้อหาย่อย ๆ นั้น เขียนแบบฝึกทักษะตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาพัฒนาการตามวัยของผู้เรียนกำหนดรูปแบบของแบบฝึกทักษะ

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น.97) กล่าวว่าแบบฝึกทักษะมีหลักสำคัญเป็นแนวในการจัดทำแบบฝึกทักษะ ดังนี้

- จัดเนื้อหาสาระในการฝึกตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการฝึกเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน
- การวางรูปแบบของแบบฝึกทักษะมีความสัมพันธ์กับโครงเรื่อง และเนื้อหาสาระ
- แบบฝึกทักษะต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเข้าใจ เรียงจากง่ายไปยากมี

แบบฝึกทักษะที่น่าสนใจ และท้าทายให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ

- มีความถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาตรวจสอบให้ดีอย่าให้มีข้อผิดพลาด
- กำหนดเวลาที่ใช้แบบฝึกทักษะแต่ละตอนให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังอธิบายถึงขั้นตอนการ

สร้างแบบฝึกทักษะ ได้แก่ ศึกษาหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ในแต่ละชุดการฝึก จัดทำโครงสร้างและชุดฝึกในแต่ละชุด ออกแบบแบบฝึกทักษะในแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย และน่าสนใจ ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุดรวมทั้งออกข้อสอบก่อน และหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้บันทึกผลแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องและปรับปรุงแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้จริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกทักษะควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึกความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สนองความสนใจ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำให้จบเป็นเรื่องๆ การประเมินผลความก้าวหน้าในการฝึกให้นักศึกษาทราบทันทีทุกครั้ง

3.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ปทุมณา จงอนุกุลธนากร (2553, น.14) กล่าวว่าลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ควรประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์ กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักศึกษา มีภาพประกอบหรือวางฟอร์มที่ดี มีที่ว่างเหมาะสมสำหรับการฝึกเขียน ใช้เวลาที่เหมาะสม ทำทนายความสามารถของผู้เรียน และความสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

ไพรวรรณ บุญมา (2552, น.27) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะที่ดีว่าหนังสือแบบเรียนนั้นครูควรสร้างเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อฝึกให้นักศึกษาโดยเฉพาะไม่มีการผสมผสานปนเปกัน ผู้เรียนจะกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำ ครูควรใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้เหมาะสมกับวัย วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิหลังทางภาษาของนักศึกษา ซึ่งแบบฝึกทักษะที่นักศึกษาสนใจ และมีความกระตือรือร้นที่จะทำมีลักษณะ คือต้องมีการฝึกนักศึกษามากพอสมควรในเรื่องหนึ่งๆ ก่อนที่จะมีการฝึกในเรื่องอื่นต่อไป ทั้งนี้ทำขึ้นเพื่อสอนมิให้ทำขึ้นเพื่อการทดสอบ มีความชัดเจนทั้งคำสั่ง และวิธีทำตัวอย่างแสดงวิธีทำไม่ควรยากเกินไปเพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับปรุงให้ง่าย และเหมาะสมกับผู้ใ้ ควรแยกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อเร้าความสนใจ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้า และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องมีหลักเกณฑ์ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดทำชุดฝึกควรมีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยากเพื่อนักศึกษาจะได้เลือกทำตามความสามารถและสามารถเร้าความสนใจของนักศึกษาตั้งแต่หน้าปกจนถึงหน้าสุดท้าย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะของชุดฝึกที่ดีนั้นควรเป็นแบบฝึกที่มีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง และค่อนข้างยาก ควรเป็นแบบฝึกที่สามารถเร้าความสนใจของนักศึกษาได้มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบชวนให้ติดตาม

3.5 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

สุนทร สิ้นธพานนท์ (2553, น.96-97) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัตรา เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน การให้ ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคนใช้เวลาที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะการเรียนรู้ของแต่ละคนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมผู้เรียนที่เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. แบบฝึกทักษะช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คงทน แบบฝึกทักษะสามารถให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดที่หลังจากจบบทเรียนนั้นๆ หรือให้มีการฝึกซ้ำหลายๆ ครั้งเพื่อความแม่นยำในเรื่องที่ต้องการฝึก หรือเน้นย้ำให้นักศึกษาทำแบบฝึกทักษะเพิ่มเติมในเรื่องที่ผิด

3. ชุดการฝึกสามารถเป็นเครื่องมือในการวัดผลหลังจากที่ผู้เรียนเรียนจบบทเรียนในแต่ละครั้ง ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความรู้ความสามารถของตนเองได้และเมื่อไม่เข้าใจ และทำผิดในเรื่องใดๆ ผู้เรียนก็สามารถซ่อมเสริมตนเองได้ จัดได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าทั้งครูผู้สอน และผู้เรียนเป็นสื่อที่ช่วยเสริมบทเรียนหรือหนังสือเรียนหรือคำสอนของครูผู้สอน แบบฝึกทักษะที่ครูทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้จากหนังสือเรียนหรือบทเรียน

4. ลดภาระการสอนของครูผู้สอน ไม่ต้องฝึกทบทวนความรู้ให้แก่นักศึกษาตลอดเวลาไม่ต้องตรวจงานด้วยตนเองทุกครั้ง นอกจากกรณีที่เป็นแบบฝึกทักษะนั้นเป็นการฝึกทักษะการคิดที่ไม่มีเฉลยตายตัวหรือมีแนวเฉลยที่หลากหลาย

5. เป็นการฝึกความรับผิดชอบของผู้เรียน การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำแบบฝึกทักษะตามลำพังโดยมีภาระให้ทำตามที่มีมอบหมาย จัดได้ว่าเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

6. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายจะทำให้ผู้เรียนสนุกและเพลิดเพลิน เป็นการท้าทายให้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆตามแบบฝึกทักษะนั้นๆ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุกัญญา จันทรแดง (2555 : บทคัดย่อ) ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทำการศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ ศึกษาความสามารถในการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล๔ (ปี๒๐๐รัตนโกสินทร์) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดการสอนแบบร่วมมือ แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกัน ใช้ในการเรียนด้วยชุดการสอน แบบร่วมมือ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ t-test

ผลการวิจัยพบว่าผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับ ดีมาก และความคิดของนักเรียนเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีมาก

จิราภรณ์ เพ็ชรรัตน์ (2562 : บทคัดย่อ) ครู ค.ศ.1 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ทำการศึกษาเรื่องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ การวิจัยครั้งนี้เป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมนักเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ด้วยการตั้งสมมุติฐานว่า หลังการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือแล้ว นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยมีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ สมุดบันทึกพฤติกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือโดยรวมแต่ละกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับคุณภาพที่ดี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยจัดกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

3. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 28 คน

ตัวแปรต้น/ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น

1. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เรื่องรูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม จำนวน 1 ชุด
2. ชุดฝึกทักษะแบบวิเคราะห์วีดีโอ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง จำนวน 1 ชุด
3. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
4. ชุดฝึกทักษะแบบแลกเปลี่ยนความคิด เรื่องจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. แบบทดสอบหลังเรียน
7. แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

ตัวแปรตาม นักศึกษามีทักษะและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นในการเรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

4. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เรื่องรูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม จำนวน 1 ชุด
2. ชุดฝึกทักษะแบบวิเคราะห์วีดีโอ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง จำนวน 1 ชุด
3. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ จำนวน 1 ชุด

4. ชุดฝึกทักษะแบบแลกเปลี่ยนความคิด เรื่องจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. แบบทดสอบหลังเรียน
7. แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำการวิจัย การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 คู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

1.2. ศึกษาวิธีการประเมินผล การจัดทำแบบฝึกทักษะ จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3. วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

1.4. กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต้องการเน้น

1.5 กำหนดโครงสร้างและเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

1.6 ดำเนินการทำวิจัยตามลำดับของจุดประสงค์การเรียนรู้ลำดับเนื้อหาและโครงสร้างที่กำหนด

กำหนด

1.7 จัดทำชุดฝึกทักษะสมบูรณ์และหลายหลายพร้อมที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์จากแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์

2.5 นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่สร้างขึ้นไปหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

3. สร้างแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

- 3.1 เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแปรผล

5. วิธีการดำเนินงาน

1. สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นรายบุคคล
3. ทดสอบก่อนเรียน
4. ใช้ชุดฝึกทักษะในการเรียนการสอนแบบร่วมมือ จำนวน 4 เรื่อง 4 กิจกรรม
5. ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (ทดสอบหลังเรียน)
6. เก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผล
7. แปรผลและประเมินผลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนแบบร่วมมือรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมข้อมูลจากการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลจากค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ ค่า t-test (Dependent Sample) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้แบบฝึกทักษะการพิมพ์จดหมายธุรกิจ ของแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่อง รูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง การจัดทำแผนธุรกิจและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ ค่า t-test (Dependent Sample) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียบเรียงแบบร่วมมือ ของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

8. ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 1) การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2) การหาความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ ค่า t-test (Dependent Sample)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คน ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ตามขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006
2. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเก็บคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
3. ดำเนินการจัดกาเรียนการสอน รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้ชุดฝึกทักษะ จำนวน 4 ชุด
4. การทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน
5. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาการระบบสารสนเทศ 30215-2006 ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์การหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการหาความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่า t-test (Dependent Sample)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทำแบบทดสอบ ของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

การทดสอบ	จำนวน นักศึกษา (คน)	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน สูงสุด	ค่าเฉลี่ย (คะแนน)	S.D.	t -test	α	df
ก่อนเรียน	28	6	14	9.79	2.16636	-15.00	0.05	27
หลังเรียน	28	15	19	16.75	1.35058			

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คนที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ได้คะแนนก่อนเรียน ต่ำสุด 6 คะแนน คะแนนสูงสุด 15 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ในระดับ 9.79 คะแนน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 2.16636

เมื่อได้มีการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 4 ครั้ง ทั้ง 4 ชุดและทำการทดสอบหลังเรียน ผลปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้น มีคะแนนหลังเรียน ต่ำสุด 15 คะแนน คะแนนสูงสุด 19 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ในระดับ 16.75 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 1.35058

จากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้จากการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมมือกันทำงาน การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ และการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด สามารถทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเมื่อใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าค่า t-test ที่คำนวณได้มีค่าเป็น 15.00 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงใจของผู้เรียนแบบร่วมมือรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับชั้น ปวช.2/2 สาขาวิชาการจัดการ

ลำดับที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ร้อยละ	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1	การชี้แจงทำความเข้าใจในการใช้ชุดฝึกทักษะ	4.75	95.00	0.43	มากที่สุด
2	ครูส่งเสริมให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	4.75	95.00	0.43	มากที่สุด
3	คำอธิบาย และกิจกรรมที่ใช้ฝึก มีเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.75	95.00	0.43	มากที่สุด
4	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา	4.25	85.00	0.83	มาก
5	ชุดฝึกทักษะ มีรูปภาพ รูปแบบ และชุดฝึกที่เข้าใจง่าย	4.50	90.00	0.87	มาก
6	เนื้อหา ภาษา และรูปแบบกิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.00	80.00	0.71	มาก
7	การฝึกทักษะ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก	4.75	95.00	0.43	มากที่สุด
8	นักศึกษาปฏิบัติตามชุดฝึกทักษะเป็นไปตามลำดับ	4.50	90.00	0.87	มาก
9	นักศึกษาสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.50	90.00	0.87	มาก
10	มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้	4.50	90.00	0.87	มาก
	ค่าเฉลี่ย	4.53	90.50	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษา ระดับชั้น ปวช.2/2 สาขาวิชาการจัดการ ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม มีระดับความพึงพอใจของการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ โดยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ในหัวข้อ การชี้แจงทำความเข้าใจในการใช้ชุดฝึกทักษะ รองลงมาคือ ครูส่งเสริมให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ คำอธิบาย และกิจกรรมที่ใช้ฝึก มีเนื้อหาเข้าใจง่าย การฝึกทักษะ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก ชุดฝึกทักษะ มีรูปภาพ รูปแบบ และชุดฝึกที่เข้าใจง่าย นักศึกษาปฏิบัติตามชุดฝึกทักษะ เป็นไปตามลำดับ นักศึกษาสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา และเนื้อหา ภาษาและรูปแบบกิจกรรมมีความน่าสนใจ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและผลการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เรื่องรูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม จำนวน 1 ชุด
2. ชุดฝึกทักษะแบบวิเคราะห์วีดีโอ เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง จำนวน 1 ชุด
3. ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
4. ชุดฝึกทักษะแบบแลกเปลี่ยนความคิด เรื่องจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ จำนวน 1 ชุด
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. แบบทดสอบหลังเรียน
7. แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม

ตัวแปรตาม นักศึกษามีทักษะและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ในการเรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 28 คน ที่เรียนในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 28 คนที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม 30215-2006 ได้คะแนนก่อนเรียน ต่ำสุด 6 คะแนน คะแนนสูงสุด 14 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ในระดับ 9.79 คะแนน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 2.16636

เมื่อได้มีการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 4 ครั้ง ทั้ง 4 ชุดและทำการทดสอบหลังเรียน ผลปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้น มีคะแนนหลังเรียน ต่ำสุด 15 คะแนน คะแนนสูงสุด 19 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย(\bar{x}) อยู่ในระดับ 16.75 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 1.35058

จากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้จากการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด ร่วมมือกันทำงาน การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิธีดีโอ และการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด สามารถทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเมื่อใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ พบว่าค่า t-test ที่คำนวณได้มีค่าเป็น 15.00 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม มีระดับความพึงพอใจของการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ โดยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ในหัวข้อ การชี้แจงทำความเข้าใจในการใช้ชุดฝึกทักษะ รองลงมาคือ ครูส่งเสริมให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ คำอธิบาย และกิจกรรมที่ใช้ฝึก มีเนื้อหาเข้าใจง่าย การฝึกทักษะ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก ชุดฝึกทักษะ มีรูปภาพ รูปแบบ และชุดฝึกที่เข้าใจง่าย นักศึกษาปฏิบัติตามชุดฝึกทักษะเป็นไปตามลำดับ นักศึกษาสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้ ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา และเนื้อหา ภาษาและรูปแบบกิจกรรมมีความน่าสนใจตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการทดสอบสมมติฐานจากการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ สำหรับนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 28 คน พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกทักษะ ผลปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนของการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเป็น 9.79 และคะแนนของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 16.75 ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน โดยได้จัดทำให้สอดคล้องแผนการจัดการเรียนรู้ คำนิยามถึงทักษะและพัฒนาการของผู้เรียน มีกำหนดจุดประสงค์การฝึกทักษะ เนื้อหาตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ ชุดฝึกทักษะมี 4 ชุด นักศึกษาเรียนรู้และฝึกทักษะทีละชุด ซึ่งมีความหลากหลายกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนุก เกิดทักษะความร่วมมือและได้รับการฝึกหลายรูปแบบ เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกแล้ว ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนทักษะความชำนาญ การคิด การกล้าแสดงออก การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมและความร่วมมือ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนสูงขึ้น การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อมที่สูงขึ้น โดยนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการจำนวน 28 คน ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ได้คะแนนก่อนเรียน ต่ำสุด 6 คะแนน คะแนนสูงสุด 14 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ในระดับ 9.79 คะแนน ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 2.16636

เมื่อได้มีการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 4 ครั้ง ทั้ง 4 ชุดและทำการทดสอบหลังเรียน ผลปรากฏว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้น มีคะแนนหลังเรียน ต่ำสุด 15 คะแนน คะแนนสูงสุด 19 คะแนน เมื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ในระดับ 16.75 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ 1.35058

จากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า นักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้จากการเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด ร่วมมือกันทำงาน การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิธีดีโอ และการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด สามารถทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเมื่อใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ พบว่าค่า t-test ที่คำนวณได้มีค่าเป็น 15.00 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าคะแนนสูงขึ้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ ที่เรียนรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม มีระดับความพึงพอใจของการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือ ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นและสร้างองค์ความรู้ไปด้วยกัน มีการทบทวนบทเรียน ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา และฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในเรื่องที่เรียนมาแล้วมากขึ้น ประกอบกับชุดฝึกทักษะมีการกำหนด วัตถุประสงค์ของการเรียนไว้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาได้ทราบเป้าหมายของการพัฒนา ส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ชุดฝึกทักษะการเรียนแบบร่วมมือเป็นสื่อการเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และทักษะ ทั้งยังช่วยแบ่งเบาภาระครูผู้สอน ซึ่งประโยชน์ของชุดฝึกทักษะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ได้มากขึ้น มีความเชื่อมั่น มีความรอบคอบแม่นยำ ฝึกทำงานด้วยตนเองและผู้อื่น ทำให้มีความรับผิดชอบ และทำให้ผู้สอนทราบปัญหาและข้อบกพร่องของผู้เรียนในเรื่องที่ทำการสอน ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ทันทีและตรงจุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรสร้างชุดฝึกทักษะให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน
2. ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้นักศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากกลุ่มนักศึกษาจำนวน 1 ห้องเท่านั้น ซึ่งหากสามารถใช้กลุ่มประชากรจำนวนมากกว่านี้ ก็จะเป็นการดี เพราะจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ควรเพิ่มชุดฝึกทักษะที่หลากหลายและมีหลายระดับความยากง่าย เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะผู้เรียน ในทุกกิจกรรมการเรียนรู้

บรรณานุกรม

จิราภรณ์ เพ็ชรรัตน์. 2562. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วิทยุการเรียนการสอน(ชั้นเรียน). โรงเรียนตะเคียนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล. 2542. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ บทความ สืบค้นเมื่อ 19 สิงหาคม 2565 จาก <https://webportal.bangkok.go.th>

สถาพร พฤษพิฑล. 2558. เอกสารประกอบการฝึกอบรมคุณภาพผู้เรียน เกิดจากกระบวนการ เรียนรู้. คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.

สุกัญญา จันทร์แดง. 2555. การจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 จำนวน 8 ชั่วโมง

จุดประสงค์ของชุดฝึกทักษะ

1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในกิจกรรมที่หลากหลาย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อให้ศึกษามีจริยธรรม และกิจนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบ ประณีต อดทนและมีความคิดสร้างสรรค์

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการเรียน วิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006
2. ใบความรู้
3. ใบงาน/แบบฝึกทักษะ
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมโปรแกรมนำเสนอ Power Point
5. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักศึกษาสามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือในกิจกรรมที่หลากหลาย
2. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. นักศึกษามีจริยธรรม และกิจนิสัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบ ประณีต อดทนและมีความคิดสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พุทธิภูมิกุล, 2558)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
 9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
 10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน
- Learning ดังนี้

บทบาทของอาจารย์ผู้สอน

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active (ณัชนัน แก้วชัย เจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. **การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. **การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 3-6 คน
3. **การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
4. **การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในชั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล
5. **การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม
6. **การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม
6. **การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
8. **การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียน เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงการ (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)
9. **การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด
10. **การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs)** คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ชุดฝึกทักษะ ที่ 1 การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) เรื่องรูปแบบและประเภทของธุรกิจขนาดย่อม

การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้ เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิด โอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

หัวข้อกิจกรรม

1. การเลือกรูปแบบธุรกิจขนาดย่อม
2. รูปแบบการดำเนินธุรกิจเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด
3. ประเภทของธุรกิจขนาดย่อม ธุรกิจการผลิต การค้าส่ง การค้าปลีก และธุรกิจบริการ

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมระบบอินเทอร์เน็ต
2. สื่อที่นักศึกษาช่วยกันคิดและจัดทำขึ้น เช่น รูปภาพ ข้อมูล ผ่านโปรแกรมนำเสนอ Power Point

ขั้นตอนในการปฏิบัติ

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีคละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน มีทั้งคนเรียนเก่ง เรียนปาน กลางและเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
2. หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
3. เลือกหัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทน หยิบฉลากหัวข้อเรื่อง
4. นักศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม เรียนรู้และทำงานร่วมกันตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ให้นักศึกษาออกแบบแผนผังความคิดเกี่ยวกับหัวข้อที่จับฉลากได้ เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และ ความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง เป็นรายกลุ่ม
5. หัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 10 นาที
6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มประเมินผลกลุ่มตนเอง และประเมินผลกลุ่มอื่น ๆ

แบบทดสอบก่อนเรียน

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

- การนำวัตถุดิบหรือทรัพยากรธรรมชาติมาแปรสภาพตรงกับข้อใด
 - หน้าการผลิต
 - หน้าที่ผลิตภัณฑ์
 - หน้าที่การกระจายรายได้
 - หน้าที่การตลาด
- ข้อใดไม่ใช่บทบาทขององค์กรธุรกิจ
 - ยกมาตรฐานการครองชีพ
 - นำเทคโนโลยีใหม่พัฒนาผลิตภัณฑ์
 - ช่วยเหลือสังคม
 - มีความสามารถในการบริหารงาน
- โครงสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพสำหรับธุรกิจขนาดเล็กคือข้อใด
 - โครงสร้างแบ่งตามหน้าที่
 - โครงสร้างแบ่งตามสายผลิตภัณฑ์
 - โครงสร้างแบบสายงานหลัก
 - โครงสร้างแบบสายการบังคับบัญชา
- โครงสร้างแบบเมทริกซ์ธุรกิจข้อใดต่อไปนี้จัดอยู่ในธุรกิจประเภทการบริการ
 - ร้านซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ร้านซักอบรีด คลินิกรักษาโรค ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า
 - ร้านเสริมสวยและเสริมความงาม ร้านนวดแผนไทย
 - บริษัทรักษาความปลอดภัย บริษัทรับจ้างทำความสะอาด

ง. ถูกทุกข้อ
- ร้านจำหน่ายสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภคโดยตรงจะเรียกว่าธุรกิจค้าปลีกหมายถึงข้อใด
 - ร้านขายหนังสือ
 - ร้านขายแว่นตา
 - ร้านขายของชำ ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายเสื้อผ้า

ง. ถูกทุกข้อ
- ธุรกิจที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางในการนำสินค้าจากผู้ผลิตเพื่อไปจำหน่ายต่อลูกค้าถ้าเป็นพ่อค้าก็จะนำสินค้าไปขายต่ออีกทอดจะเรียกธุรกิจค้าส่งข้อใด
 - ห้างเทสโก้โลตัส
 - ร้านแม่โคโค
 - ร้านค้าส่ง

ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นทำเลที่ตั้งย่านศูนย์กลางธุรกิจ
 - โลตัส
 - เซ็นทรัล

ค. ตลาดพาหุรัด

ง. ตลาดเตาปูน
- ข้อใดเป็นธุรกิจบริการ
 - ร้านตัดผมชลาชล
 - ร้านหนังสือนายอินทร์
 - ร้านเอ็มเคสุกี้
 - ร้านเค.เอฟ.ซี
- ปัจจัยในการเลือกทำเลที่ตั้งธุรกิจขนาดย่อมประเภทใดที่ต้องดำเนินการขอสัมปทาน
 - ธุรกิจการผลิต

ข. ธุรกิจเหมืองแร่

ค. ธุรกิจการบริการ

ง. ธุรกิจการค้า
- ข้อใดคือธุรกิจที่เปลี่ยนวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
 - ธุรกิจการผลิต
 - ธุรกิจบริการ
 - ธุรกิจค้าส่ง
 - ธุรกิจค้าปลีก

ชุดฝึกทักษะ ที่ 2 การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) เรื่องการจัดทำแผนธุรกิจ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ 3-6 คน

หัวข้อกิจกรรม

1. อธิบายความสำคัญของแผนธุรกิจ (Business Plan)
2. วัตถุประสงค์ของการเขียนแผนธุรกิจ คืออะไร
3. องค์ประกอบของแผนธุรกิจ
4. แสดงขั้นตอนการเขียนแผนธุรกิจ

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมระบบอินเทอร์เน็ต
2. สื่อที่นักศึกษาช่วยกันคิดและจัดทำขึ้น เช่น รูปภาพ ข้อมูล ผ่านโปรแกรมนำเสนอ Power Point

ขั้นตอนในการปฏิบัติ

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีคละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน มีทั้งคนเรียนเก่ง เรียนปานกลางและเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
 2. หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
 3. เลือกหัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทน หยิบฉลากหัวข้อเรื่อง
 4. นักศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม เรียนรู้และทำงานร่วมกันตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยการระดมสมองหาคำตอบจากหัวข้อที่ได้รับ
 5. หัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 10 นาที
 6. นักศึกษาแต่ละกลุ่มประเมินผลกลุ่มตนเอง และประเมินผลกลุ่มอื่น ๆ
-

แบบทดสอบก่อนเรียน

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

- “แผนธุรกิจ” หมายถึงอะไร
 - การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานทางการตลาด
 - เครื่องมือที่ผู้ประกอบการใช้กำหนดขั้นตอนวางแผนการดำเนินธุรกิจอย่างมีระบบ**
 - สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะของโครงการโดยรวมภายในเวลาจำกัด
 - แนวคิดหลักขององค์การเพื่อกำหนดแผนระยะยาวที่ชัดเจนของธุรกิจ
- การพบข้อผิดพลาดนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ตรงกับลักษณะการจัดทำแผนธุรกิจข้อใด
 - เป็นเครื่องมือควบคุมการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
 - เป็นเครื่องมือในการแสวงหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุน
 - มีเป้าหมายการดำเนินงานชัดเจน
 - แผนธุรกิจสามารถวัดผลสำเร็จได้**
- “ภายใน 1 เดือน จำหน่ายได้ 300,000 บาท” ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อใด
 - วัตถุประสงค์ต้องสามารถวัดผลได้**
 - วัตถุประสงค์ต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม
 - วัตถุประสงค์ของโครงการต้องมีสิ่งจูงใจ
 - วัตถุประสงค์ไม่ควรมากเกินไป
- ส่วนสำคัญที่สุดของแผนธุรกิจคือข้อใด
 - บทสรุปของผู้บริหาร**
 - แนวคิดธุรกิจ
 - กลุ่มตลาดเป้าหมาย
 - การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด
- “ผู้บริโภคที่สุขุขภาพ” จัดเป็นสถานการณ์ข้อใดของผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
 - จุดแข็ง
 - จุดอ่อน
 - โอกาส**
 - อุปสรรค
- ข้อใดจัดเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก
 - ผลิตภัณฑ์
 - การเงิน
 - โครงสร้างองค์การ
 - แนวโน้มเศรษฐกิจ**
- “คู่แข่งเพิ่มขึ้นจัดเป็นการวิเคราะห์ SWOT ข้อใด
 - จุดแข็ง
 - จุดอ่อน
 - โอกาส
 - อุปสรรค**
- กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ตรงกับข้อใด
 - จัดทำขวดนมเด็กเป็นรูปตัวการ์ตูน**
 - ซื้อแชมพูแถมครีมนวด
 - จำหน่ายสินค้าทางเว็บไซต์
 - สินค้าราคาถูกทุกวัน
- ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของแผนธุรกิจ
 - ลดความเสี่ยงในการตัดสินใจผิดพลาดทางธุรกิจ
 - เพื่อเป็นการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ**
 - ทำให้รู้จุดอ่อน จุดแข็งในธุรกิจ เข้าใจรายละเอียดเกี่ยวข้องกับธุรกิจในทุกๆ ขั้นตอน
 - ประมาณการงบการเงิน(งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด)
- ข้อใดไม่ใช่แผนการผลิต/การปฏิบัติการ
 - กำลังการผลิต
 - วัตถุดิบที่ใช้และแหล่งที่มา**
 - รายละเอียดกลยุทธ์ 4P
 - เครื่องมืออุปกรณ์

ชุดฝึกทักษะ ที่ 3 การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) เรื่องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทำเลที่ตั้ง

การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม

หัวข้อกิจกรรม

1. ความหมายและคุณสมบัติของผู้ประกอบการ
2. กระบวนการสร้างผู้ประกอบการใหม่
3. การวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้ประกอบการใหม่
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของธุรกิจขนาดย่อม (SWOT Analysis)
5. ความหมายและความสำคัญของทำเลที่ตั้ง
6. ปัจจัยในการเลือกทำเลที่ตั้งธุรกิจขนาดย่อม
7. หลักในการเลือกทำเลที่ตั้งธุรกิจขนาดย่อม

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมระบบอินเทอร์เน็ต
2. สื่อวิดีโอ, YouTube
3. สื่อที่นักศึกษาช่วยกันคิดและจัดทำขึ้น เช่น รูปภาพ ข้อมูล ผ่านโปรแกรมนำเสนอ Power Point

ขั้นตอนในการปฏิบัติ

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีคละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน มีทั้งคนเรียนเก่ง เรียนปานกลางและเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
2. หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
3. เลือกหัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทน หยิบฉลากหัวข้อเรื่อง นักศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม เรียนรู้และทำงานร่วมกันตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ดูวิดีโอตามหัวข้อที่จับฉลากได้ 5-20 นาที แล้วให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู โดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียนและการร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม
4. หัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน 10 นาที
5. นักศึกษาแต่ละกลุ่มประเมินผลกลุ่มตนเอง และประเมินผลกลุ่มอื่น ๆ

แบบทดสอบหลังเรียน

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. การเลือกทำเลที่ตั้ง Location คือข้อใด
 - ก. การพิจารณาคัดเลือกสถานที่ให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ
 - ข. การเลือกตั้งธุรกิจในย่านการค้า
 - ค. การพิจารณาแหล่งชุมชนของผู้มีอำนาจซื้อชาย
 - ง. ไม่มีข้อถูก
2. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการเลือกทำเลที่ตั้งธุรกิจ
 - ก. เลือกให้อยู่ใกล้บ้านเจ้าของกิจการ จะได้ดูแลง่าย
 - ข. เลือกที่สามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนและการเติบโตของตลาดในย่านนั้น ๆ
 - ค. เลือกที่มีมีลูกค้า
 - ง. ถูกทุกข้อ
3. ข้อใดถูกต้อง
 - ก. ควรศึกษาสภาพเศรษฐกิจ รายได้และอำนาจในการซื้อของผู้บริโภคในเขคนั้น ๆ
 - ข. ต้องทราบถึงความหนาแน่นของจำนวนประชากร เพื่อกำหนดนโยบายได้ถูกต้อง
 - ค. ศึกษาประวัติทำเลที่ตั้ง ก่อนตัดสินใจ
 - ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
4. เหตุใดจึงต้องมีการตกแต่งหน้าร้าน
 - ก. สร้างจุดเด่นให้ร้านและตัวสินค้า
 - ข. แต่งตามสถานการณ์
 - ค. สถานที่จำหน่ายควรส่งเสริมตลาด
 - ง. ถูกทุกข้อ
5. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของทำเลที่ตั้ง
 - ก. ย่านการค้าเป็นกลุ่ม ๆ
 - ข. ศูนย์การค้าตามสะดวก
 - ค. สหกรณ์ในโรงเรียน
 - ง. ประตูน้ำ พระราม4
6. ร้านค้าที่ตั้งอยู่โดดเดี่ยว คือข้อใด
 - ก. ร้านเสริมสวย
 - ข. ตลาดมะพร้าว ยะลา
 - ค. ร้านถ่ายรูป
 - ง. ร้านล้างอัดฉีดรถยนต์
7. ธนาคาร จัดอยู่ในทำเลที่ตั้งแบบใด
 - ก. ศูนย์การค้าตามสะดวก
 - ข. ย่านการค้าตามแนวถนน
 - ค. ศูนย์การค้าย่านชุมชน
 - ง. ย่านการค้าชั้นสอง
8. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยในการเลือกเมืองของทำเลที่ตั้ง
 - ก. ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ประกอบการ
 - ข. ปัจจัยเกี่ยวกับประชากร
 - ค. ปัจจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
 - ง. ปัจจัยเกี่ยวกับการแข่งขัน
9. ข้อใดไม่ใช่ความสะดวกในการเข้าถึงที่ตั้ง
 - ก. ความสะดวกหรือความง่ายที่ลูกค้าเข้ามาซื้อสินค้า
 - ข. ความคล่องตัวในการจราจร
 - ค. ความคล่องตัวในเรื่องสถานที่จอดรถ
 - ง. สามารถเข้าออกได้ทางเดียว
10. ข้อใดไม่ใช่สินค้าอุปโภคบริโภค
 - ก. สินค้าที่หาซื้อจำกัด
 - ข. สินค้าซื้อโดยเปรียบเทียบซื้อ
 - ค. สินค้าซื้อโดยไม่เจาะจง
 - ง. สินค้าซื้อด้วยความรีบด่วน

ชุดฝึกทักษะ ที่ 4 การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) เรื่องจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ

การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

หัวข้อกิจกรรม

1. จริยธรรมสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ
2. ความหมายของจริยธรรม
3. ความสำคัญของจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ
4. ความสำคัญของจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกขนาดย่อม
5. ความสำคัญจริยธรรมทางธุรกิจ
6. ตัวอย่าง จริยธรรมทางธุรกิจ ในที่ทำงาน
7. จริยธรรมกับกฎหมาย

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษ
2. ปากกา

ขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยวิธีคละผู้เรียนในกลุ่มให้แตกต่างกัน มีทั้งคนเรียนเก่ง เรียนปานกลางและเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
2. หลังจากนั้นผู้สอนแนะนำ วิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
3. เลือกหัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทน หยิบฉลากหัวข้อเรื่อง

นักศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม เรียนรู้และทำงานร่วมกันตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จับฉลากได้ ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

4. หัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนกลุ่ม นำเสนอสรุปผลงานหน้าชั้นเรียน ใช้เวลาดูกลุ่มละไม่เกิน 10 นาที นักศึกษาแต่ละกลุ่มประเมินผลกลุ่มตนเอง และประเมินผลกลุ่มอื่น ๆ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

- คุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
 - ความชอบธุรกิจ
 - ความรู้ในธุรกิจ
 - ความตั้งใจที่จะทำ**
 - มีภาวะผู้นำ
 - มีการพัฒนาตนเอง
- ข้อใดจัดเป็นจรรยาบรรณต่อลูกค้า
 - ต้องเปิดเผยข้อมูล ตรงไปตรงมา
 - ไม่นำเสนอข่าวสารที่ไม่เป็นความจริงสำหรับสินค้า**
 - ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่เอาเปรียบธุรกิจขนาดเล็ก
 - ละเว้นการประกอบธุรกิจที่ทำให้สังคมเสื่อม
 - ยึดหลักโปร่งใส ยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ
- “การขายตัดราคา” ขัดกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบการข้อใด
 - จรรยาบรรณต่อผู้ถือหุ้น
 - จรรยาบรรณต่อลูกค้า
 - จรรยาบรรณต่อคู่แข่ง**
 - จรรยาบรรณต่อพนักงาน
 - จรรยาบรรณต่อรัฐบาล
- “กาแฟลดน้ำหนักเพียว สามารถลดน้ำหนักได้ 5 กิโลกรัม ภายใน 1 สัปดาห์” ขัดกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบการข้อใด
 - จรรยาบรรณต่อผู้ถือหุ้น
 - จรรยาบรรณต่อลูกค้า**
 - จรรยาบรรณต่อคู่แข่ง
 - จรรยาบรรณต่อพนักงาน
 - จรรยาบรรณต่อรัฐบาล
- ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริยธรรมของผู้ประกอบการที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
 - การบำบัดน้ำเสียก่อนการปล่อยลงสู่แม่น้ำลำคลอง**
 - การปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย
 - การเอาใจใส่ในสวัสดิการของบุคลากรในองค์กร
 - การละเว้นการตัดสินใจบนเป้าหมายงานเพื่ออำนวยความสะดวก
- ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริยธรรมของผู้ประกอบการ
 - มีความอดทนและขยัน**
 - มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
 - มีความรับผิดชอบต่อสังคม
 - มีเหตุผลในการตัดสินใจ
- ข้อใดต่อไปนี้เป็นจริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
 - จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
 - จำหน่ายสินค้าที่ด้อยคุณภาพกว่าคู่แข่งในราคาแพง
 - ละเว้นการให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจ
 - ละเว้นการกลั่นแกล้งให้ร้ายป้ายสีคู่แข่ง**
- ขายสินค้าและบริการในราคาที่ยุติธรรม เป็นจริยธรรมของใคร
 - จริยธรรมของนักธุรกิจต่อคู่แข่ง
 - จริยธรรมของนักธุรกิจต่อลูกค้า**
 - จริยธรรมของนักธุรกิจต่อพนักงาน
 - จริยธรรมของนักธุรกิจต่อสังคม

แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้ชุดฝึกทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม
ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

ลำดับ ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ร้อยละ	S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1	การชี้แจงทำความเข้าใจในการใช้ชุดฝึกทักษะ				
2	ครูส่งเสริมให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้				
3	คำอธิบาย และกิจกรรมที่ใช้ฝึก มีเนื้อหาเข้าใจง่าย				
4	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา				
5	แบบฝึกทักษะ มีรูปภาพ รูปแบบ และชุดฝึกที่เข้าใจง่าย				
6	เนื้อหา ภาษา และรูปแบบกิจกรรมมีความน่าสนใจ				
7	การฝึกทักษะ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก				
8	นักศึกษาปฏิบัติตามชุดฝึกทักษะเป็นไปตามลำดับ				
9	นักศึกษาสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง				
10	มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้				

แบบสอบถามความพึงพอใจการใช้สื่อชุดฝึกทักษะ การเรียนแบบร่วมมือ รายวิชาการจัดการธุรกิจขนาดย่อม รหัสวิชา 30215-2006 นักศึกษาระดับ ปวส.2/2 สาขาวิชาการจัดการ

มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ 2/1, 2/2, ๒๓๒ ๒/๓ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
โดยมีตัวเลือกคำตอบดังนี้ 1 คือ ใช่ ข หรือ
4 คือ ไม่แน่ใจ
3 คือ ไม่แน่ใจ
2 คือ ไม่ใช่
1 คือ ไม่ใช่เลย

1. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้*
1 2 3 4 5

2. ความถูกต้องของเนื้อหา และคำอธิบายสอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจ*
1 2 3 4 5

3. ความถูกต้องของตัวอย่างกรณีศึกษา*
1 2 3 4 5

4. ความเข้าใจง่ายในการนำเสนอ*
1 2 3 4 5

5. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ใช้ในชุดฝึกทักษะและเกมการเรียนรู้*
1 2 3 4 5

6. ภาพประกอบสื่อการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการนำเสนอ*
1 2 3 4 5

7. ระยะเวลาที่ใช้ในการใช้ชุดฝึกทักษะเหมาะสมหรือไม่*
1 2 3 4 5

8. ชุดฝึกทักษะและเกมการเรียนรู้มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ*
1 2 3 4 5

9. เนื้อหาและวิธีการนำเสนอชุดฝึกทักษะ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้*
1 2 3 4 5

10. ชุดฝึกทักษะและเกมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้*
1 2 3 4 5

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางมาลินี นवलแก้ว
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	100 หมู่ที่ 5 ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	85/2 หมู่ที่ 4 ตำบลสุโหงปาดี อำเภอสุโหงปาดี จังหวัดนราธิวาส
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พนักงานราชการ ตำแหน่ง ครู ภาควิชาการจัดการและเลขานุการ หัวหน้างานอาคารสถานที่ เจ้าหน้าที่งานวิจัย เจ้าหน้าที่งานปกครอง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	15 ปี 6 เดือน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2546 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการ-การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
	พ.ศ. 2551 ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการสื่อสารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี
คติประจำใจ	ทำวันนี้ให้ดีที่สุด
แหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน	https://yvcresearch.wordpress.com